

Tobruk 1941

Inspekcja gen. A.R. Godwin Austina w SBSK, 1941 r.

Walka na pustyni

Rok 1941 był najtrudniejszym, najbardziej krytycznym dla Wielkiej Brytanii, która z wielkim trudem rozbudowywała swoje siły zbrojne. Walczyła jednocześnie z Niemcami i Japonią. Samodzielna Brygada Strzelców Karpackich otrzymała rozkaz przejścia z francuskiej Syrii do Palestyny i została podporządkowana Anglikom. Przeformowana na wzór brytyjski i przeszkolona w Palestynie, została użyta do obsadzenia pustynnych fortów Mersa Matruh i Sidi Baggush. Bardzo ważnym zadaniem było przygotowanie obrony Egiptu. Jego utrata spowodowałaby blokadę Kanału Sueskiego i odcięcie Wielkiej Brytanii od dostaw ropy i łączności z Imperium. Dość łatwo

Gen. Stanisław Kopański,
dowódca Samodzielnej Brygady
Strzelców Karpackich

Tobruk, grudzień 1941 r.

udało się opanować Libię – kolonię włoską wraz z twierdzą pustynną Tobruk. Licząca około 50 km linia fortyfikacji osłaniała jedyny w tym rejonie duży, ważny strategicznie port. Po klęskach Włochów w Afryce Północnej wylądował silny, doskonale wyposażony Afrika Korps, dowodzony przez sławnego gen. E. Rommla.

Brak portu utrudniał w dużym stopniu zaopatrywanie armii niemieckiej, która za wszelką cenę chciała go odzyskać. Obrona Tobruku trwała prawie osiem miesięcy. Przez ostatnie cztery miesiące w jej obronie brała udział Samodzielna Brygada Strzelców Karpac-

Tobruk 1941 c.d.

Bitwa pod Gazalą

kich gen. Stanisława Kopańskiego. Walczyła na najtrudniejszym zachodnim odcinku. Trudność polegała na tym, że nad obejmowanymi pozycjami górowało zdobyte, przed przybyciem Polaków, i obsadzone przez Niemców wzgórze Medauar, na którym znajdowały się umocnienia stałe i liczne punkty ogniowe. Polskie stanowiska typu polowego były bardzo trudne do utrzymania. Trwały tu od pierwszych dni walki pozycyjne na bliską odległość, wyczerpujące żołnierzy nerwowo i fizycznie. Trudy tej walki potęgowały jeszcze warunki klimatyczne – upały i gorące wiatry chamsiny, niedostatek wody i pożywienie wyłącznie z konserw. Polacy dokonywali

Opancerzony transporter Carrier, powrót z patrolu SBSK, Gazala 19.02.1942

Szcątki samolotu niemieckiego strąconego przez polską artylerię p-lot

zuchwałych nocnych wypadów. W ostatnim dniu oblężenia zdobyli wzgórze i poszli dalej walczyć pod Acromą i Gazalą. Pod Gazalą Polacy stoczyli pierwszą od 1939 roku zwycięską bitwę.

Długotrwała obrona Tobruku stała się symbolem nieugiętej walki i wytrwania – aż do całkowitego zwycięstwa. Ta walka była śledzona przez dziesiątki milionów zniewolonych Europejczyków. Budziła nadzieję, była pierwszym trwałym dowodem, że armia niemiecka nie jest niezwyciężona.